

SZÉKELYFÖLD

Politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hirlap.

Politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hírlap.

Főmunkatárs:
TÓTH BALÁZS

Felelős szerkesztő:
BIRÓ LAJOS.

Kiadó lap'ulajdon s:
IFJ JANCsó MÓZES

Megjelenik hetenkint 2-szer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap hazai részét illető közlemények, Biró Lajos főgimn. tanárhoz, el-fizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes kisúró és lapfőigazgatóhoz küldendők

Hirdetmények díjszába. szerint.
 Apró hird- sek ára: Minden 5 fillér, vastagabb betűvel
 10 fillér. Tíz soros hirdetésnek ára 50 fillér,
 csakis előleges készpénz fizetés mellett.
 Nyílt sorra 40 fillér.

Az új választások.

Öröm mámorban uszott és uszik az egész ország. És méltán. Ne is lebbentsük föl a frissen hegedt sebeket elfödő sűrű fátyolt. Ugy történt — hála Istennek — minden, amiként ezeréves alkotmányunk értelmében történnie kellett: pár hónap előtt fegyverrel szétkergetett képviselői a magyar nemzetnek április két utolsó napján újból mandátumhoz jutottak, hogy ismét visszatérjenek a törvényhozás szentelt csarnokába.

Igen sok volt képviselő a polgárság osztatlan bizalmával megtisztelve, egyhangu választás útján jutott az új megbízó levél birtokába. Nagyon helyesen.

Háromszékvármegye négy volt képviselőjét tisztelte meg s küldte vissza a parlamentbe ily módon. Küzdelem csak Sepsiszentgyörgyön és Bereckben volt. Mindkét helyen egy elvet valló jelöltek mérkőztek. Azaz az utóbbi helyen csak mérkőztek volna, mert Bereck hű maradt régi jó híréhez s nit rákentek egyes választások, nem mosta le a gyalázatot. S aki esetleg kíváncsian érdeklődnék aziránt, vajjon az új évában miként zajlott le Bereckben egy tiszta választás, keletlenül csalódnék, pláne ha vérbeli függetlenségi és 48-as lenne. A keret, a staffage maradt a régi, csak egyes szereplők változtak és egyesek egyéniségüknek meg nem felelő szerepben tettek, vettek.

Tettek sokan sokat a régi jelölt érdekében — s ha feltesszük is, hogy önzetlenül — de megsértésével a nemzeti szabadságnak s kárára a függetlenségi és 48-as elvek szentségének és tisztaságának. Ad vocem vetek. Mert Berekben ez alkalommal is lehetett venni. Potom, váltó ellenében kiosztogatott, 60 korona volt a rendes napi árfolyam. 40 korona ígértetett még a leszavazás után.

Bajos elképzelni, hogy ily uton-
módon és ily eszközökkel szerzett
mandátum dicsőségére válnék birtó-

kosának, sőt bátran ki merjük mondani, az egész függetlenségi pártnak.

Tiszta választás jőjjön el a te országod! **Egy régi függetlenségi.**

POLITIKAI SZEMLE.

Választások.

A választások már igen sok helyen lebajlottak és a legtöbb helyen a függetlenségi lobogó győzelmével végződtek. A függetlenségi eszme megekzedte hódító utját és dicsőségesen vonul előre. Nincs már Magyarországon egyetlen egy jó hazafi, kinek a szívét ne a függetlenségi eszme után való vágyakozás töltötte be.

Városunkban és megyénkben vasárnap és
hétfőn zajlottak le a választások, amelyek a
függetlenségi lobogó fényes győzelmével vég-
ződtek.

Kézdivásárhely képviselőjévé egyhangulag dr. Ráth Endrét, a fagzetlenségi eszmének kiváló harcosát választották meg, ki most harmadjában képviseli városunkat.

A megbízó levét dr. Török Andor polgármester, választási elnök nyújtotta át szép beszéd kíséretében.

A kézdikerület új képviselőt kapott dr. Polónyi Dezsőnek, az igazságügyi miniszter fiának a személyében. Hétfőn kiállították kiegyhangú lelkesedéssel képviselőnek. R-méljük, hogy a fiu méltó lesz atyjához a székely nép bajait gyógyítani, orvoslani fogja.

Kovácsnán dr. Zakariás János választott
mag. meiyről az alábbi tudósítás számol be:

A hétfőn lezajlott képviseléválasztáson dr. Zakariás János, 48-as Kossuth párti programmal egyhangulag, nagy lelkesedéssel képviselővé kiáltott ki.

Dr. Bartha Imre v. i. sz. elnök a választási eljárást reggel 8 órakor megnyitotta. Mivel a kitűzött 1/9 óráig Dr. Zakariásnál kívül más jelölt be nem jelentetett, választási elnök a közönség nagy lelkesedése közt Dr. Zakariás Jánosnak a kovasznai választókerület orsz. képviselőjének jelentette ki, — s Hajós Béla m. kir. adóellenőr vez. etése alatt küldöttséget menesztett a Dr. Czeglédi Miklós pártelnök lakásán tartózkodó képviselő meghívására.

A választó közönség lelkes éljenzése közt hazafias, szép szavakkal beszéd kíséretében nyújtotta át dr. Bartha Imre választási elnök a mandátumot dr. Zakariásnak, ki gyönyörű szavakkal köszöntö meg a választó közönségnek a most — másodszer — megnyilvánult őszinte, osztatlan bizalmat.

Közben Csorja Margit k. a. egy szép vi-
lágesókkal lepte meg az ünnepezt képviselőt.

Dr. Czeglédi Miklós pártelnök intézet,

majd mélyen átérzettérvőző beszédet az általánosán szeretett képviselőhöz, mely után a lélekemelő, ünnepies aktus véget ért.

Délben a kovásznaí „Kaszinó,” a község intelligenciája a Deák Imre-féle vendéglő helyiségében díszebédet rendezett dr. Zakariás János képviselő tiszteletére, melyen nagyon sokan vettek részt.

A banketten, melynek menüje Barabás vendéglős konyháját dicséri sok szép és haza-
fias pohárköszöntő hangzott el.

Ezek közül örök emlékeztetre az alábbiakat jegyezzük fel: Dr. Czeglédi M. pártelnök a kormányra és a képviselőre; Szász Mihály képviselőre, dr. Zakariás a választóközönségre, Baka J. a vármegyei tisztviselőkre, köztük Hollay főszolgabíróra, Zakariás dr. a választási elnökre dr. Bartha Imrére, dr. Bartha Imre a tőle megszokott szónoki ügyességgel a képviselőre, Szász M. a főispánra, Séra Lajos kir. jltör. Czeglédi M. pártelnökre, dr. Bajkó Zsigmond a bíróságra, dr. Zakariás a hazafias nőkre, Deák László a képviselőre, Lakatos Gyula a kormányra s a képviselőre üritett poharat egyben a kormányelnökhöz üdvözlő távirat küldését indítványozta, mellyel — óriási lelkesedés közben — a pártelnök bizatolt meg. Ezekben kívül még számos szép tószat hangzott el.

A nagyon kedélyes diszebed a késő esti órákban ért véget.

Az általánosan szeretett és ünnevelt képviselő tiszteletére a kövásznaui ipartestület vacsorát rendezett, melyen a megjelent képviselőt viszont nagy lelkesedéssel ünnepezték.

Kovászna zászlódiszbe van öltözve, s az általános lelkesedés tüze hatalmasan lobog.

Jelenvolt választó.

Az ilyefalvi kerületben Brázai Zoltán,
N-Ajtán Ferenczi Géza lettek újból a képviselők.

Nagy és heves küzdelem volt Sepsiszentgyörgyön és Bereckben. Sepsiszentgyörgyön Koreh Endre ev. ref. pap és Bene István ügyvéd állottak egymással szemben. A választási urnából a Bene István neve került ki győztesen 34 szótöbbséggel Korehval szemben. Szentgyörgy városát a múlt ciklusban is Bene képviselte.

Bereckben a legutolsó percig Geréb János és Pál István apátkanonok állottak egymással szemben. Geréb volt a függetl. párt hivatalos jelöltje s érdekében oly nagy ákeiőt és nemtőlön küzdelmet fejtettek ki pártfelei és egyik másik hivatalos egyén, mintha nem is egy új korszakban, hanem a Tisza áera alatt volnánk.

A Pal István próbja megpróbálta alkotmányosan, tisztességesen, a jelölt személyéhez, méltón venni fel a harcot, de amikor látta azokat a nemtelen és törvénytelen eszközöket, melyeket az ellenpárt használt, jelölt tiszta egyéniségét nem vitte bele abba a szennyes

Biro' Lajos
fel. munkaszo"

haroba, melynél különb még a régi rendszer idejében sem folyhatott volna le. Így Geréb János lett a képviselő, de nem egyhangulag.

A bereckzi választásból kifolyólag felhívjuk az illetékes tényezők figyelmét arra a körülményre, hogy igyekezzenek odahatni, miszerint a függetlenségi zászlót többé ne érje olyan szenny, mint a milyennek Bereckben a Geréb pártiak kitették. Vagy talán a függetlenséggel összeegyeztethető eljárás az, midőn a szabad választó polgárokat napokig vadállat módra lezárva tartották, hogy a másik pártot meg ne hallgathassák.

Mi, a kik a függetlenségért küzdünk, nem engedhetjük, hogy egy férfi személyéért a tiszta, mocskotlan tügg, lobogón szennyyolt essék.

Majláth püspök bérmauton.

Majláth Gusztáv Károly gróf erd. püspök, mint már említettük, szombaton Kézdivásárhelyre érkezett. Már az nap megkezdte áldásos tevékenységét, amennyiben d. u. az ifjúságot szívhez szóló beszédével előkészítette a gyónásra és késő estig gyóntatta. Vasárnap 7 órakor megáldoztatta a gyónókat, majd 8 órakor ünnepélyes mise és a bérmlás szentségének kiosztása következett. Megelőzőleg Somogyi Gusztáv plebános mondott szent beszédet, melyben a bérmlás szentségének jelentőségét fejtegette. Ennek végével megkezdődött a bérmlás.

Bérmlás után az egyes testületek tiszteltek a püspöknél a következő sorrendben: A helybeli m. kir. honvédszászlóalj tisztikara teljes számban Baranosi Józsa Viktor alezredes élén; kir. törvénytörvényesek tisztikara teljes számban gyergyóújfalvi Solim Miklós törvénytörvényes elnök vezetésével; a városi tanács tisztikara Dr. Török Andor polgármester vezetésével; az állami polgári fiú és leányiskola tantestülete Balázs Márton, az állami elemi iskola tantestülete M. Székely János igazgatók vezetésével.

alatt; végül a róm. kath. egyháztanács Somogyi Gusztáv lelkész, egyházközségi elnök vezetésével.

11 órakor a Mária Kongregáció tartott gyönyörű ünnepélyt a Vigadó nagytermében, melyen a püspök is megjelent.

Délben nagy bankett volt a püspök tiszteletére a minoriták vendégszertető házában. A banketten a hivatalok, testületek fejei vettek részt.

Délután a Mária társulatba való tagfelvételt történt nagy ünnepélyességgel, mely alkalmával Révész Cyrill mondott nagyon szép alkalmi beszédet.

Ezután a püspök késő estig gyóntatott. Hétfőn reggel 7 órakor esendes misét mondott, majd pedig kiosztotta a bérmlás szentségét.

Dél előtt és délután folyamán meglátogatta a gimnáziumot, meghallgatta az egyes osztályokban a tanulók feleleteit és az ifjakat buzdította a szorgalmas tanulásra.

Délután 5 órakor Mária ájtatosság volt, amelyet személyesen végzett. Előbb szent beszédet mondott Máriáról, május királynéjáról, a Magyarok nagy aszanyáról, hogy kisértette hazánkat a szomorú, vészteljes állapotból. Este 8 órakor részt vett az oltáregylet fényes sikerű estélyén, ahol színtelen beszédet intézett a közönséghez, üdvözölte a jelenlévő új főispánt, majd pedig meghívta a közönséget kedd d. e. 8 órára a templomba ünnepélyes isteni tiszteletre, melyet a békés kibontakozás öröme fog tartani.

Keddén reggel gyóntatott, majd pedig az ünnepélyes, hálaadó istentiszteleten pontifikált fényes segédlettel. Ennek végével kiosztott a pápai áldást. Dél előtt látogatást tett Elek Bóla főispánnál, Józsa Viktor alezredesnél, Solim Miklós törvénytörvényes elnökkel, Dr. Török Andor polgármesternél és ifj. Jakab István egyházközségi főgondnoknál. A többi hivatalfőnököknél is tisztelegni óhajtott, de az idő előrehaladottsága miatt ezt alkalommal el kellett halasztania azután a kerületi papság, a

helybeli nőegylet, oltáregylet, és a kézdiorbai tanítói testület tisztelegését fogadta.

Délután 4 órakor hatalmas kocsortál kísérvé Torjára ment.

Elindulás előtt Balogh Vendel dr. ügyvéd az egyházközség gondnokai mondott köszönetet szép, költői beszédében a fáradhatatlan főpásztornak. Harangzugás közepette hosszú kocsisorból kísérték 4 órakor hagyta el a püspök Kézdivásárhely városát. A város végén Török Andor polgármester vett búcsút a püspöktől a város közönsége nevében.

Alig fél órai ut után a hosszú kocsisor Torja község végéhez ért a oszias díszkapuhoz, hol lovasbandérium és község apraja nagyja várta a főpásztort. Itt Fajér Samu birtokos üdvözölte a püspököt, kiemelve fáradhatatlan tevékenységét és a Majláth család kiváló hazafiát. A püspök a lelkes beszédre a nála megszokott közvetlenséggel válaszolt, hangsúlyozva, hogy legnagyobb öröme abban telik, ha a hívek lelki üdvét munkálhatja.

Harangzugás között vonult be a hosszú kocsisor a községbe. Az ut két oldalán mindennütt zöld galyakkal volt díszítve. A templom előtti téren bíró Apor József, közvetlen a templom előtt pedig Balázs Ferenc főesperes üdvözölte gyönyörű beszédével a püspököt átnyújtván a templom kulcsait. A püspök köszönő szavai után bevonultak a templomba, melynek minden kis részét ájtatoskodó közönség töltötte meg. Ezután a májusi ájtatosságot végezte a püspök, majd pedig szentbeszédet mondott és késő estig gyóntatott. Tegnap délelőtt és ma a bérmlás szentségét osztotta ki a nagy számú jelentkezőnek. Torjáról Futásfalvára megy a püspök.

Epilógus a berecki választáshoz.

Felvagyok hatalmazva sőt utasítva vagyok a helyzet tiszta áttekintése szempontjából a következő kis nyilatkozattételre:

Pál István, referens, apátkanonoknak nem volt szándékában egy percig sem Geréb János,

TÁRCA.

Két vallásos ünnepély.

Gróf Majláth Gusztáv Károly, v. b. t. t., erdélyi püspök ittélte mindig örömmel kézdívárshelyi híveinek. A hívek tisztelete és ragaszkodása ezuttal is mindent megtett, hogy az apostoli szellemű és buzgósságú főpásztor iránt általánosán érzett szeretet megnyilatkozzék s hogy a főpásztornak hívei iránt való önfeláldozó szeretete minél méltóbb viszonzása találjon. A kegyes főpásztor azzal indokolta meg olyan időben való idejővetelét, mikor fogadtatása nem lehetett olyan fényes, amilyennek a hívek ezt szeretnék volna, hogy tovább kíván városunkban időzni. A kézdívárshelyi hívek gondoskodtak róla, hogy főpásztoruk ittélét tömeges gyónással önmagukra nézve hasznossá, ű reá nézve örömdetessé és lelkes órációikkal, meg fényes ünnepélyeikkel kellemessé tegyék. És es minden tekintetben sikerült is.

Eddig a főgimn. ifjúság Mária-kongregációja volt az, mely sikerült ünnepélyeivel nagyban hozzájárult abhoz, hogy a főpásztor ittélte sokáig emlékezetes legyen. Ezidén már a kézdívárshelyi róm. kath. oltáregylet is feiolvasó estéllyel ünnepelte szeretett püspökét. A szeretetnek, tiszteletnek és ragaszkodásnak gyönyörű két virága fakadt az ifjúság lelkesedéséből, a hívek ügybuzgóságából és áldozatkészségéből.

A főgimnázium ifjúságának Mária-kong-

regációja április 29-én vasárnap d. e. 11 órakor a „Vigadó“ nagytermében rendezte ünnepélyét.

Az ünnepély mindenben méltó volt a Mária-kongregáció jelszavához: „Haladás érényekben és tudományokban.“ Ez ünnepély nemcsak hogy megőrizte elődeinek magas színvonalát, hanem túl is szárnyalta azokat. Nagy elismerés illeti ezért az ünnepély rendezőjét, Nagy Dénes, főgimn. tanárt és Asbóth Viktor, főgimn. tanárt, a Mária kongregáció praeset. Nem kimélve sem időt, sem fáradságot művészi érzéssel, kipróbált tudással és tapasztalattal tanította be az ünnepély rendezője az egyes számokat. Mindketten lelkesedtek s buzgólkodtak, hogy az ünnepély minél jobban sikerüljön. Hozzájárult a sikerhez a szereplő ifjak lelkesedése, jóakarata is. Az ifjak felfogták a cél nemes voltát és minden szeretetükkel, tehetségükkel és becsülagyakkal vetélkedtek abban, hogy kiki a siker biztosításához hozzájáruljon és a Szűz Mária lobogóján új fényt derítsen. Tanárok és tanítványok lelkes együttműködésének lett is eredménye!

Nehéz volna megmondani, hogy mi volt szebb és jobb? A zenekar két remekül összhangzó előadása-e, az Auróra-nyitány és a Hungary-induló-e, vagy az ifjúság gyönyörűen színezett énekei-e? Annyi bizonyos, hogy zene és ének egyaránt dicsérik a tanítani tudó tanárt és a tanulni kész tanítványokat. Fényesen emelkedett ki az ének és zene keretéből Nagy Géza VII. o. t. kitűnő szavalata (Rákóczi halála Vincenttől), melyhez hasonló még kevés hangzott el vigadókn színpadán s melynek ér-

telmes és érzésteli előadása teljesen lebilincselte a hallgatóságot. Az általános érdeklődés tetőpontját érte el akkor, mikor a vallásos képvető kezdődött. Leonardnak „A szent kereszt óráge“ c. 1. felv. darabját adták Koch Sándor főgimn. tanár fordításában. A szereplők egytől egyig jó szereptudással, határozott fellépéssel és finom játékkal jelentették meg a hatásos darabot. Az érzés melegsége, mellyel a szereplők játszottak, átragadt a közönségre is, mely feszült figyelemmel nézte végig a színjátékot és lelkes tapssal jutalmazta a derék ifjakat. Az ünnepélyt betetőzte Asbóth Viktor, főgimn. tanárnak a Mária-kongregáció áldásairól mondott nagyhatású, eszmében gazdag beszéde. Az érzés melegítői áthatott mély igazságok bizonyára ép oly mély nyomot fognak hagyni a kongreganisták lelkében, amilyen kedves emléket hagy az egész ünnepély a nagy számban megjelent közönségnél. Az ünnepély a pápai himnusz hangjával ért véget. Majláth püspök, aki élénk érdeklődést tanúsított a műsor minden pontja iránt, teljes elismerését nyilvánította az elért siker fölött.

Április 30-án, hétfőn este 8 órakor tartotta meg a kézdívárshelyi róm. kath. oltáregylet az idén utolsó felolvasó estélyét. Ünzetlen odaadás, egy szent ügy iránt való lelkesedés és a szeretet nevében való egyesülés is ritkán képes oly szép eredményeket felmutatni, mint a mi oltáregyesüleünk. Alig, hogy megkezdte felolvasó estélyeit, azok már is nagy népszerűsége tettek sz. rt. Városunk legjobb erői vetélkednek egymással, hogy ezen estélye-

a koalizált pártok hivatalos jelöltjével szemben a berecki választó körületben a mandátumért küzdelembe menni. Őt egy, önmagát akkor többségnek hívó párt szolította fel a jelöltség elfogadására s hogy mily célzat vezette hason tartalmu távirataitól eltekintve, álljanak itt levélben közölt szavai: A képviselő választásánál nem akarta kizavarni Geréb Jánost, akit helyi származásánál fogva is teljesen illetékesnek tart bármely háromszéki kerületet képviselni. Csúpan csak arról volt szó, hogy amennyiben Geréb győzelme kétségesnek látszanék, más idegen ellen és helyett venné fel megbízottjai által a versenyt. Ezt bizonyítjaukalkalmas időben való visszalépése is. Őt tehát még az esetleges tubuzgalomért sem terhelné semmi felelősség — aminthogy valósággal semmi olyan eddig nem is történt.

Gáspár István,
főgimn. tanár.

KÜLÖNFÉLÉK

— **Hazafias tisztelettel** kérjük olvasóinkat, hogy lapunkra előfizetni sziveskedjenek. Együttal jelezzük azt is, hogy kik lapunk e számát megtartják, azokat előfizetőinknek tekintjük

— **Társasvacsora** Rath Endre tiszteletére. Kézdivásárhely választó polgársága dr. Rath Endre tiszteletére, egyhangu megválasztásának alkalmából vasárnap este a Vigadó nagyertermében több száz terítékű társas vacsorát rendezett, melyen Kézdivásárhelyen minden rangú és rendű polgára részt vett. A társas vacsora igen kedélyes hangulatban folyt le. Számos pohárköszöntőben éltették az új képviselőt. Pohárköszöntőt mondtak a képviselőn kívül Császár Gergely, Szabó Jenő, Polonyi Dezső, Gáspár István, Szűcs Károly, Nagy Károly, M. Székely János és mások. Az estélyen a polgárságnak egy igen szép ötlete támadt. Ugyanis, hogy megmutassák, mennyire önzetlenül szolgálják a függetlenségi eszmét Rath számára miköltséget is gyűjtöttek össze.

Képviselőnk ezt hálás szívvel elfogadta és nyomban reá száz koronát ajánlott fel a helyi Kossuth szobor javára. A szép adományért Török Andor polgármester mondott hálás köszönetet. Képviselőnk jó példáját követte ifj. Nagy Ferenc, ki 20 koronával járult a Kossuth szobor költségeihez. A kedélyes vacsora hosszan benyúlt az éjbe. Képviselőnk már bétőn elutazott Budapestre.

— **Bartha Miklós emlékezete.** A Rath Endre tiszteletére rendezett társas vacsorán dr. Polonyi Dezső, a kézdikerület képviselője gyönyörű beszédben emlékezett meg székelyföldünk nagy fiáról, Bartha Miklósról. Meltatta Bartha Miklósnak tüneményes alakját, nagy szellemét és óriási tevékenységét a függetlenségi eszme szolgálatában. Pohárát zúgó éljenzés között, Bartha Miklós dicsőült szellemére s ápolására ültette.

— **Bucsuszó.** Feledi Pál, százados ur, kit városunkból áthelyeztek, a következő kedves sorokkal vesz bucsut Kézdivásárhelytől, barátaitól és ismerőseitől: Ebből a kedves városból történt áthelyeztetésem és utbaindulásom közt oly csekély idő áll rendelkezésemre, hogy képtelen vagyok minden egyes ismerősemtől személyesen bucsut venni. Fogadják tehát ezen az uton őszinte köszönetemet azért a szívélyes fogadtatásért, melyben csekélységetem részesíteni méltóztattak. Kezem együttal, hogy tartásának meg szíves emlékeztükben, valamint én is híven és őszinte szeretettel őrzöm kedves emléküket. Isten velők! Teljes tisztelettel Feledi Pál százados.

— **Adományok a Kossuth szobor javára.** A helybeli Kossuth szobor ügye, ha nem is valami gyorsan, de mégis halad előre, mert vannak egyének, kik a baka napjaiban sem feledkeznek meg Kossuth apánkról, az ő szelméről és a neki állítandó szoborról. Vasárnapeste dr. Rath Endre, Kézdivásárhely szeretett képviselője a tiszteletére rendezett vacsorán 100 koronát, ifj. Nagy Ferenc 20 koronát ajánlottak fel a Kossuth szobor javára. Midkét tett önmagában bírja dicséretét. A jó példát vajha

számosan követnék, hogy Kossuth Lajos, hazánk nagy fiának szobra mielőbb ékeskedhessen városunk piacán.

— **A Nagypénteki Református Társaság** jótékonycélu sorsjátékának húzása a jövő hó 9-én mindenesetre okvetlen megtartatik. Mivel nagy értékű nyeremények húzása lesz napirinden a legnagyobb nyilvánosság mellett politikai biztos jelenlétben, kérjük az emberbarátí szíveket, ne fosszák meg maguktól a nyerés alkalmát és a jó ügytől támogatásukat. Lehetetlen, hogy az elzű lésnek induló árvasgyermek megmentésének szép célzata, melyet az egyesület felekezetre való tekintet nélkül az általános emberszeretettel ajánl, gyakorol, hiedgen hagyja a szíveket. Kérjenek prospektust az egyesület irodájától Budapest, IX. Ferenc-körút 36. Egy sorsjegy ára külföldben egy korona s 563 nyereményt fognak kisorsolni 28 ezer korona értékben a játszó közönség között gyönyörű értéktárgyakban kiosztani.

— **Aki három században élt.** A héten temették el a Bereckhez tartozó kies ojtózi telepen özv. Réti Jánosné Hosszu Katát, aki valóban Mathusalemi kort ért el. 1796-ban született s meghalt 1906. április 22-én s így három században élt. A 110 éves halottat nagyszámu ivadéka, köztük 8 unoka, 12 dédunoka kísérte el örök utjára.

— **Cirkusz Carioé.** A Cserey-téren felállított lovadában hítfőn este vette kezdetét a hirdetett külföldi mesterbirkózók között a verseny birkózás. Elsőnek Anton Hadarek és John Moldován birkóztak, győztes lett Anton Hadarek. Kedden: Donnatelo Harti és Romanof a tak ki a küzdőtérrre, itt győztes lett Donnatelo. Szerdán: Romanof és Anton Hadarek, csütörtökön: Donnatelo Harti és Anton Hadarek, pénteken: Romanof és John Moldován mesterbirkózók fognak egymással megküzdeni. A birkózást műlovgálás, lödömítás, légtornászat, akrobatiai mutatványok, táncok és August kacagató élesílik meg. Helyárak: 1-ső 1 kor. 2-ik hely 80 fillér. 3-ik hely 80 fillér.

C S A R N O K

A történelem első lapja.

— Felolvasta: Révész Cyrill. —

(5.)

Egy világhírű tudós férfi dolgozó termében még ég a világosságot adó gázfény a néma éjben.

Az ősztudós előtt az asztalon két koponya fekszik — egy ember és egy majom koponyája, az első gunyosan, de félelmetesen mosolyogni látszik, a második ott hever bután, kifejezéstelenül vígyorgó társa mellett.

A tudós maga a jelen modern kor legnagyobb, elméje: Wirohow, a ki reszkető kézzel méregeti a két koponya nagyságát, felületét; beltartalmát — az agyvelőt mérleglen leméri pontosan; ir és számol, fontos, komoly elhatározással még őszábbb vonja ráncos homlokát és azután sok sok ily lelkiismeretes és pontos kutatás után az emberiség részére megírja és kiadja az eredményt e című művében: „Ember és majom koponya.”

Wirohow leírta e nagy fontosságú és jelentőségű szavakat mint igazságot: „Ha ez ősembert tanulmányozzuk, mindig csak oly embert találunk, mint mi. Alig tíz év előtt . . . midőn turfában, vagy cölöpépítményekben vagy régi barlangokban egy koponyát találtak, azt hitték, hogy vad, még egészen fejletlen állapotrak csodálatos jeleit láthatják rajta.

Valósággal majomszagot szimatoltak. Azonban lassankint ez mindinkább eltűnt. A régi barlanglakók . . . oly nagy fejű birnak, hogy kétségkívül némely élő — boldognak valhatnak magát, ha olyanul bírhatna.” Tehát koponya vizsgálat képezi a mostani tudós rendszer alapját. Sokan, igen sokan dolgoztak, kutattak e

ket minél élvezetesebbékké s a minderkor nagy ezámmal megjelenő közönség érdeklődésére minél érdemesebbékké tegyék. Volt érdeklődés ezuttal is. Az oltáregyesület működésében és céljában nyilvánuló nagy szeretet egybegyűjtötte társadalmunk minden osztályát. Amint Gróf Mailáth Gusztáv Károly püspök a teremben megjelent, kezdetét vette az ünnepély, melynek gazdag műsora kiváló műveléssel volt összeállítva és a legnemesebb élvezetet nyújtotta a közönségnek. Az estélyt Balázs Ferenc főesperes-plebánus nyitotta meg eszmékben és formai szépségekben gazdag üdvözlő beszédével. A lelkes szónok a közönség szívéből beszélt, midőn a kegyes főpásztort ékesszólóan üdvözlötte. A 2. pontban a főgimnázium ifjuságának nagy énekkara Nagy Dénes főgimn. tanár vezetésével Silchernek „A kürt szava” c. énekét adta elő. Az előadás szabatosága és a halkabb és erősebb részek közötti átmenet finomsága általános tetszést aratott. Utána Biró Lajos főgimn. tanár, lapunk felelős szerkesztője szavalta el Reviczky Gyűlának Isten c. költeményét. Az alkalmoszerű és finoman kidolgozott szavakat mindenkire mély benyomást tett. Flórich Ottó, főgimn. tanár felolvasása kötötte le ezután a hallgatóság figyelmét. Az eszmékben gazdag és vonzóan megírt felolvasást hosszantartó tapsal jutalmazta a közönség. Nagy Dénes főgimn. tanár hegedűszólója és Benkő Irén k. a. zongorakisérete nagy élvezetet nyújtott a közönségnek olyannyira, hogy a művészi játékot ismételni kellett. Alig, hogy a közönség a hegedűszóló nyújtotta élvezettel betelt, már új és nem

közönséges művelészetben lett része Dobay Olga k. a. szava atában, ki Földes Imre „Hiába, hiába” c. költeményét szavalta el óriási hatásal. A szép, bölcselkedő költenéy minden részét helyes értelmezéssel és művészi árnyékolással adta elő. Erre következett Czucz Margit és Szvoboda Ilus kisasszonyok és Elekcs Dezső főgimn. VII. o. t. zongorajátéka.

A nagy szabatosággal előadott Rákóczydallamokat közkívánatra újabb játékkal pótolták a szíves előadók. Br. Apor József hazafias lelkesedéssel szavalta el a „Magyar dal” c. költeményt. A műsor utolsó pontja az oltáregyesület vegyeskarának „Üdvözlő ének”-e volt. A szép dallamu ének kedves befejezése volt a fényesen sikerült estélynek.

A műsor 8. pontját megelőzőleg Majláth püspök lépett a színpadra és az ő kedves, megnyerő, közvetlen előadásával beszélt az oltáregyesületek éltető erejéről, Jézus Krisztusról. Majd üdvözlötte az estély előkelő vendégét Elekcs Béla főispánt és végül felkérte a város közönségét, hogy a következő nap tartandó ünnepélyes istentiszteleten közösen hálát adjanak Istennek, amiért a nemzet imáit meghallgatta stőlünk a válság vészterhes felhőit eltávolította s hogy egyesült imával Istenszólását hazánkra és koronás kiályunkra leedsjék. A főpásztor hazafias beszéde mély benyomást tett a közönségre, mely a püspök és a főispán éltetésével távozott egy szép ünnepség emlékével gazdagabban az oltáregyesület estélyéről.

K. S

téren, de legfontosabb a mi Huxley Tamásunk kijelentése, a ki azt mondja: „hogya a jelenben az embernek a majomtól való — vagy a majmokkal közös törzsből való leszármaztatására bizonyíték nincs.”

De hiszen nem is lehet. A mi eddig a tudomány köntösében fellepett, azt a tudomány új vizsgálódása alaposabb tanulmányozás által mint elfogadhatatlant elvetette.

Óriási — rengeteg a különbség a két lény — az ember és a majom között nem csak külsőleg, de a belső esont rendszer tekintetéből is. Ha megvizsgáljuk az ember és majom esont-vázat, rögtön szembeötlök, hogy a láb az embernél az egyenes járásra, a majomnál pedig a kapaszkodásra és fogásra szolgál, mert Huxley szerint a láb nagy ujjja szög alatt messze eláll a többi ujjaktól és ezért is tud a majom a fákon és azok ágain fogódzni, lógni, ugrosni kapaszkodni és veszély nélkül élni.

Az ember ellenben ezekre képtelen; igaz, hogy gyakorlat útján fel tud venni valamit a földről az akrobata, megkapaszkodik is a kifeszített kötélben, de akkor a többi ujjja is segíti a támasztékban, azonban vastagabb ágat átfogni nem bír, mert hiszen a láb nagy ujjja kiosi és rövid az en bernél, hosszú és nagy a majomnál.

Az ember lába a térd felé kup módrakigömbölyödő comb; a majomnál ez soha sem fordul elő, soha sem hengeridomu a lába úgy hogy combbal csak az ember bír, ez az ő jellegzetes sajátága.

Az emberi láb hosszabb mint a kéz, a majomnál éppen ellenkezőleg a kezek hosszabbak

a lábak rövidek és nem járásra, de kapaszkodásra vannak berendezve. Tud a majom is négykézláb járni, de csak esetenül, a miről meggyőződhetik mindenki, aki majmot járni lá

tott; a járásban hamar el is fárad és inkább ugrál, fickándozik vagy guggol, de turistáskodni a majom képtelen.

(Folyt. köv.)

Hirdetések.

APRÓ HIRDETÉSEK

szavai egyszeri
közlése 5 fillér,
cim és vastag
betűvel szedett
szavak duplán
számíttatnak. —
Tíz szóig terje-
dő apró hirde-
tés ára 50 fillér.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városliget 63,
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
örlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

(22. 5-18.)

IFJ. JANCsó MÓZES

KÉZDIVÁSÁRHELYT a „Jancsó“-féle gyógytár mellett

gőzerőre berendezett könyv-
nyomdája, könyvkötészete,
papir-, írószer- és könyv-
kereskedése

Könyvnyomdában

gyorsan, izléssel és a legolcsóbb árak mellett készíttetek el minden a könyvnyomdai szakmábavágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskező és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveleket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom ércsarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Butorraktáramban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és étkezérenyeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ületű székeket, függönytartókat, gyermekkoszikát, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágírt mint tartósságáért teljes felelősséget válllok.

Legolcsóbb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
Dívány- és garnitúrákból
Ifj. Jancsó Mózes
kárptos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készíttetek saját felügyeletem alatt: új ebédlő és heverő-díványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, díványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyisintén bármilyen rongálódott díványok, fotelek, stb. újratörését vagy bohuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újja alakíttatják át.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.